

насочено към митологизиране на Другия, разбиран като абсолютния Герой, който се реализира изцяло в сферите на деянието, на героичния жест „с оръжие в ръка“.

Този абсолютен Герой в Яворовия сюжет е, разбира се, Гоце Делчев, а комплексът, макар да е налице и в „Хайдушки копнения“, най-отчетливо е проявен в биографията на апостола.

За нас обаче именно „Хайдушки копнения“ е по-интересният текст, защото тук двата комплекса – „ботевският“ и „захаристояновският“ – пряко се сблъскват и релативизират; в биографичния очерк „Гоце Делчев“ е функционален един друг мощен национален митокомплекс – „Левски“, който не ни интересува, тъй като не се докосва до Яворовите аутомитостроителни стратегии. (В самия случай с Ботев същият комплекс по сходен начин се е проявил в стихотворението „Обесването на Васил Левски“.)

Ако се върнем към стратегическата аналогия Яворов–Ботев през нейната дискурсивна реализация в „Хайдушки копнения“, ще се натъкнем на една сходна и при двамата специфична *неавтентичност на деянието*, на героичния биографичен жест. Неговата зависима позиция, предопределеността му по един или друг начин от словото е налице и при двамата.

Не само Ботевото поетическо слово предхожда героичния жест и го постулира („ах, утре като премина през тиха бяла Дунава“ – „в редовете на борбата да си найда и аз гроба“ – „там, на Балкана“), но, обратно на предварителните ни очаквания за лесна жанрово-дискурсивна антитеза, мемоарното слово на Яворов също – по един усложнен, усукан начин – предхожда биографията. В „Хайдушки копнения“ Яворов неведнъж споменава за своята „записна книжка“, в която още на място, в самия „реален“ сюблимитет на действието, си води записки. Деянието сякаш се оказва някак неважно, недостатъчно; то ще добие истинския си смисъл едва после, чрез ретроспективно обърнатото мемоарно слово; или както пише Неделчев, „спомените са не толкова автентични свидетелства на непосредствен участник, а на непосредствен наблюдател, който сам себе си е формирал като бъдещ литературен герой“¹⁹. За разлика от случая „Ботев“, където тази предпозиционираност на словото пред тялото, физиса, „живота“ е мощен митосъздаващ фактор, в случая „Яворов“ тя изпълнява една противоположна функция – сам по себе си този факт сякаш

¹⁹ Неделчев, М. Етюди за Яворов. Автобиографизмът. – В: Неделчев, М. Социални стилове, критически сюжети, с. 99.